

СЪДЪРЖАНИЕ

НА КНИГА ВТОРА

Раздел III.	
Мутации при човешката репродукция.....	17
§ 28. За отношението на правото към случайността.....	20
1. Неизбежност на случайността.....	20
2. Случайността като правило.....	22
2.1. Фактът на зачеване.....	22
2.2. Фактът на смъртта.....	31
3. Случайността като изключение.....	35
3.1. Случайността като разнообразие.....	37
3.2. Случайността като индивидуално послание.....	39
3.3. Случайността като справедливост.....	42
4. Случайността като бягство от справедливостта.....	47
4.1. Най-добрата флейта и случайността.....	47
4.2. Играта и нейните правила.....	48
4.3. Алеаторността и договорната свобода.....	50
§ 29. Бременността – форма на самоопределяне	
или ангажимент за грижа.....	57
1. Анатомия на сексуалността.....	57
2. Интерпретации на бременността.....	60
3. Въздействие или взаимодействие.....	64
§ 30. Асистираната репродукция:	
подпомогната или синтетична репродукция?.....	69
1. Форми на асистирана репродукция.....	69
2. Поставяне на въпросите: какво, как и с кого?.....	75
3. Последниците.....	80
§ 31. Биопсизофрения – човешкият живот	
като висша ценност и като вреда.....	86
1. Два примера.....	86
1.1. Делата в Израел.....	86

1.2. „Лечението“ на Ашли.....	88
2. Симбиозата „витализъм-евтаназия“.....	90
3. Репродуктивна митология.....	92
4. В какво се изразява „вредата“?.....	93
4.1. „Вреда“ за самото дете.....	94
4.2. „Вреда“ за родителите на детето.....	95
5. Генетичното гражданство.....	97
6. Последиците от изоставянето.....	100
§ 32. Правни и етични аспекти на ограничението „максимална възраст“ на жената при асистирана репродукция.....	106
1. „51 години“ или „менопауза“ – къде е разликата?.....	106
2. Аргументите.....	108
3. Виждал ли е някой протестиращи пред Министерския съвет човешки ембриони?.....	116
§ 33. Третият човек в асистираната репродукция (в контекста на християнската позиция).....	120
1. Биохедонизмът и редукцията на Другия.....	120
2. Проекции на изневярата в асистираната репродукция.....	123
3. Какъв е изводът – индулгенция за анонимност?.....	129
4. Фрагментите на репродукцията.....	130
5. Анатомия на регулативните пространства.....	131
§ 34. Потенциални конфликти с наказателноправно значение между заместващата майка и ползващите се съпрузи при заместващото майчинство.....	139
1. Обществени отношения, свързани с асистираната репродукция.....	140
2. Правна същност на заместващото майчинство. Разграничения от потребителското и подставеното майчинство.....	142
3. Конкуренция между правата на бременната жена и ползващите се съпрузи. Наказателноправна релевантност.....	147

3.1. Положение на конкуренция.....	147
3.2. Правно значение на съгласието на заместващата майка.....	148
3.3. Усложнения след раждането на детето.....	150
§ 35. Заместване на бащата при заместващото майчинство?.....	155
1. Майчинство, наем или майчинство под наем?.....	155
2. За смисъла на родителството.....	158
3. Подбор на „майки“ и бременност 2.0.?.....	159
4. Спор между майки?.....	162
5. Къде да спрем по плоскостта?.....	163
§ 36. Свързани тела.....	166
1. Право на живот – право на аборт?.....	166
1.1. Телесна автономия – телесна солидарност.....	166
1.2. Човешки ембрион или човешко същество?.....	167
1.3. Ембрион +	169
1.4. Пътуването през родовия канал.....	171
1.5. Дали животът е въпрос на количество?.....	172
1.6. Жената – господар на бременността!.....	174
1.7. Примерът с виолониста.....	176
1.8. Животът отвърща на удара... ..	177
1.9. Държавният (юридическият) неутралитет?.....	179
2. Сътелесност при срасналите близнаци.....	181
2.1. Критерий за множествена правосубектност.....	181
2.2. Решението за разделяне.....	182
2.3. Търпими и изключени действия.....	185
§ 37. Принудително изпълнение на парични вземания върху стволови клетки?.....	189
1. Разпятието на плацентата.....	189
2. „Епруветъчни“ братя и сестри.....	190
3. Клетки на склад.....	191
4. Разпореждане със стволови клетки.....	191
5. Отнемане на стволови клетки.....	193

6. Несеквеструемост.....	194
7. De lege ferenda.....	197
§ 38. Съществува ли генетична собственост?.....	199
1. Възможна ли е „вещноправна“ аналогия?.....	200
2. Откъде тръгва претенцията?.....	202
3. Възможни претенции при клонирането на човешки същества.....	211
4. За решението в полза на живота.....	224
§ 39. Синтетичната биология – синтетично сътворение или синтетичен апокалипсис?.....	226
1. Синтетичната биология като част от съвременната наука.....	226
1.1. Хоризонти.....	226
1.2. Ограничения.....	229
2. Синтетичната биология като дейност с възможен двоен ефект и употреба.....	231
2.1. Възможности.....	231
2.2. Рискове.....	232
3. Синтетичната биология като предизвикателство към правото.....	238
3.1. Посоки и принципи.....	238
3.2. Възможни конкретни законодателни разрешения.....	241
4. За конвергенцията между технологиите.....	244
Раздел IV.	
Карнавална смърт – правни аспекти.....	246
§ 40. Пазарен фундаментализъм (или за границите на договорната автократия).....	249
1. Новите пазари.....	249
1.1. Пазар на климата.....	250
1.2. Пазар на терористичното бъдеще.....	251
1.3. Пазар на бежанци.....	252

1.4. Пазар на войната.....	252
1.5. Пазар на приятелството.....	253
1.6. Потребителски брак.....	254
2. Когато пазарният принцип се превръща в норма.....	257
3. Пазарът не е неутрален инструмент.....	259
4. Добрите нрави в договорното право – идеология на границата.....	260
4.1. Игнорирането и свободата.....	262
4.2. Минимализиране на моралните изисквания в правото.....	263
4.3. Относително определено съдържание на добрите нрави.....	266
4.4. Борба между идеологии.....	271
4.5. Ненамесата като липса на санкция, но и като липса на защита.....	273
§ 41. Мозъчна смърт – мозъчен живот!.....	276
1. Мозъчна смърт.....	276
1.1. Юридическата смърт – видове.....	276
1.2. Ничията територия на мозъчната смърт.....	278
1.3. Презумпциите.....	280
1.4. Тупикът на компромисите.....	284
2. Мозъчен живот.....	285
2.1. Още веднъж за мозъчната смърт.....	286
2.2. Да зададем въпроса!.....	287
2.3. Мозъчна стимулация.....	289
2.4. Невроправо: наука за новите въпроси?.....	291
2.5. „Дигитализирани“ тела.....	292
§ 42. „Предсмъртно“ донорство.....	295
1. Позволеното донорство.....	295
2. Донорство при внезапна сърдечна смърт.....	296
3. Донорство при контролирана сърдечна смърт.....	299
4. Донорство при терминално и тежко болни пациенти.....	300

5. Донорство при асистирана смърт.....	300
6. „Предсмъртно“, но поне безвъзмездно!.....	302
7. Пазар на органи.....	302
§ 43. Правна възможност за погребване на човешки ембрион.....	306
1. Юридическите понятия „родено живо“ и „жизнеспособно“ дете.....	306
2. Смърт и раждане.....	312
3. Правна уредба на възможността за погребване на мъртви ембриони и мъртвородени деца.....	315
§ 44. Мъртвородените деца – човешки същества или биологичен отпадък?.....	324
1. Кога „разпознаваме“ децата си?.....	324
2. Какво пречи да погребем мъртвородено дете в България?.....	326
3. Какво следва да се промени, за да стане възможно погребването на мъртвородени деца?.....	329
§ 45. Каталог на екстравагантните погребални услуги.....	335
1. Вещноправните следи от комерсиализацията на смъртта.....	335
2. За някои „нововъведения“.....	337
2.1. Лунни погребения.....	337
2.2. Рифови погребения.....	338
2.3. Резомация.....	338
2.4. Promession.....	339
3. Какво представляват пластинатите?.....	340
3.1. Процесът на пластинация.....	341
3.2. Трупът – в музея, а не в ковчега.....	341
3.3. Шницелът.....	342
3.4. Какъв би бил отговорът на българското законодателство?.....	343

§ 46. Пластиацията, сетивата и смъртта.....	346
1. Мъртвото човешко тяло и науката като основа на прогреса.....	348
1.1. Грижа за мъртвото човешко тяло.....	348
1.2. Трупът, покойникът и науката.....	353
2. Мъртвото човешко тяло и изкуството като свобода на изразяване.....	359
2.1. Граници на свободата на изразяване в Европа.....	359
2.1.1. Европейска конвенция за правата на човека.....	359
2.1.2. Европейски съд по правата на човека.....	361
2.2. Граници на свободата на изразяване в България.....	373
2.2.1. Конституционни основи.....	373
2.2.2. Текущо законодателство в България.....	378
3. Мъртвото човешко тяло и „помненето“ на смъртта.....	381
3.1. Пластинатът като полуфабрикат на смъртта.....	381
3.2. Автентичността на смъртта.....	383
3.3. Пластинатът и хватът на окото над смъртта.....	384
3.4. Сетивната достъпност на мъртвото човешко тяло като опит за десензибилизация на страха от смъртта.....	386
3.5. За какво става въпрос?.....	392
§ 47. Непристойно третиране на мъртвото човешко тяло – некрофилия, канибализъм и послесмъртна репродукция.....	394
1. Позволени от закона въздействия върху човешки труп.....	394
2. Непозволени от закона въздействия върху човешки труп.....	401
3. Послесмъртна репродукция.....	418
3.1. Послесмъртно зачеване.....	418

3.2. Послесмъртна бременност.....	424
3.3. Послесмъртно раждане.....	428
§ 48. Крионизацията – бъдещето на планетата?.....	430
1. Кристоутопия.....	430
2. Договор за възкресяване?.....	431
2.1. Договор с оглед на смърт.....	432
2.2. Договор с предмет човешко тяло.....	435
2.3. Страни по договора.....	435
2.4. Особенности на задължението на изпълнителя.....	437
3. Пренася ли ледът личността/правосубектността?.....	438
4. Самоубийство с надежда за възкресяване за вечен живот.....	439
§ 49. Наследяване в Облака.....	441
1. Виртуализацията.....	441
2. Правото да бъдеш забравен в интернет.....	442
3. Facebook духове.....	443
4. Какви са юридическите възможности?.....	445
§ 50. Идва ли краят на биоправото?.....	449
1. Драматургия на тленността.....	449
1.1. Уязвимостта на човешкото тяло.....	449
1.2. Защо правото се нуждае от човешкото тяло?.....	454
1.3. От какво зависи съществуването на личността?.....	456
1.4. Пътища за миграция на личността.....	459
1.5. Още няколко думи за кибернетичната имортология.....	468
1.6. Краят на гените.....	472
2. Проблемите на смъртния и безсмъртния човек.....	473
2.1. Нуждае ли се правото от смъртта?.....	474
2.2. Реакции на смъртта.....	475
2.3. Пътят на съпротивата.....	477
2.4. Пътят на смирието.....	481
2.5. Притеснения за футуристичния край на биоправото.....	484

3. И накрая – още веднъж за биоправото днес.....	489
3.1. Спецификация на биоправото.....	489
3.2. Тялото в правото и правото в тялото.....	490
3.3. Биологията като актуално минало или като бъдещ спомен?.....	493
Вместо заключение.....	496
§ 51. „Проблемът с гратисчиите“ като „проблем с правата“ (от гледна точка на теорията за еволюцията на моралните емоции).....	496
1. Взаимността.....	496
2. Култът към личността и последиците за характера.....	499
3. „Праведен“ гняв.....	506
4. Накъде пътуват гратисчиите и защо им са правата?.....	508
5. Но: преди да започнем спора – първо да извадим гредата от своето око!.....	512
6. Права „за съучастие“ в Царството на вредата?.....	514
Библиография.....	517